

VYSOKÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE
SV. ALŽBETY, BRATISLAVA

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma habilitačnej práce: *Retrospektívny pohľad praktika na zmeny vo vzájomnom pôsobení poskytovateľa a prijímateľa sociálnych služieb pri uplatnení humanistického integrovaného prístupu*

Autor: *PhDr. Anna Pavlovičová PhD.*

Oponent: *Doc. PhDr. Mária Dávideková PhD.*

Odbor: *Sociálna práca*

Pripomienky k habilitačnej práci: (školiteľ nekladie otázky)

OPONENTSKÝ POSUDOK
habilitačnej práce

Meno oponentky a jej pracovisko: doc.PhDr. Mária Dávideková ,PhD., UCM-FSV Trnava, Bučianska 4/A

Názov habilitačnej práce: *Retrospektívny pohľad praktika na zmeny vo vzájomnom pôsobení poskytovateľa a prijímateľa sociálnych služieb pri uplatnení humanisticko-integrovaného prístupu*

Autorka habilitačnej práce: *PhDr. Anna Pavlovičová, PhD.*

1. Aktuálnosť témy a vzťah k študijnému odboru

Sociálne služby v súčasnosti predstavujú veľmi širokú oblasť pomoci klientom v rôznych nepriaznivých životných situáciách ,majú svoje miesto v sociálnej politike štátu, samosprávy a neštátnych subjektov. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na počet klientov, ktorí ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť klientov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Z historického kontextu predstavujú sociálne služby najstaršiu súčasť sociálnej práce.

Aktuálnosť témy

Positívne hodnotím výber témy, téma Habilitačnej práce je veľmi aktuálna a obohacujúca aj pre prostredie vysokoškolského vzdelávania v sociálnej práci. Už samotný názov práce predpokladá, že autorka bude chcieť splniť očakávaná kladená na uvedenú zvolenú problematiku.

Veľmi pozitívne hodnotím motiváciu autorky pri výbere témy, vzhľadom aj k jej dlhoročným praktickým skúsenostiam v uvedenej problematike – oblasť „poskytovateľa sociálnych služieb“.

Aktuálnosť predloženej témy zapadá aj do rámca neustálych diskusií aj o štandardoch kvality v poskytovaní sociálnych služieb na Slovensku, o deinštitucionalizácii sociálnych služieb , nakoľko v poslednom období sa niekoľkokrát zmenila rámcová legislatíva určujúca podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb. Sociálne služby pre jednotlivé cieľové skupiny klientov – prijímateľov sú aj naďalej stále dôležitou a aktuálnou témou v našej spoločnosti.

2. Požadovaný rozsah a posúdenie štruktúry práce

.Prácu tvorí 152 strán textu vrátane bohatého zoznamu použitej literatúry, (počet literárnych zdrojov 152)v závere práce sú uvedené početné prílohy, ktoré sú obohacujúce a prínosné pre prácu. Predložená habilitačná práca je spracovaná v požadovanej forme IMRAD, spĺňa kritéria. Autorka dodržiava v celej práci citačnú normu.

3. Posúdenie formálnej stránky práce

Predložená habilitačná práca je spracovaná na dobrej úrovni tak po formálnej stránke ako aj z hľadiska teoretického spracovania danej problematiky. Predložená celá štruktúra práce uvedenej autorky je vhodne zvolená, jednotlivé kapitoly a podkapitoly práce majú logickú následnosť. Práca je členená na teoretickú časť , ktorá je spracovaná do 1 rozsiahlej kapitoly, značne väčší počet podkapitol, samostatnú, 2.časť práce tvorí empirická časť – kvalitatívny výskum v ktorej autorka vymedzuje ciele, metódy výskumu, výskumné otázky, ale aj výsledky samotného výskumu. Habilitačná práca je spracovaná odborným štýlom, spĺňa kritéria práce po formálnej stránke .

4. Posúdenie úrovne spracovania teoretickej a empirickej časti

Teoretickú časť predloženej habilitačnej práce tvorí 1kapitola a značný počet podkapitol. Predložená práca je venovaná v 1.úvodnej kapitole vymedzeniu ako aj charakteristike súčasného stavu poskytovania sociálnych služieb z hľadiska pomáhajúceho – samotného poskytovateľa sociálnych služieb, taktiež sa autorka venuje aj kvalite v sociálnych službách ako hodnote. Účasť prijímateľa a poskytovateľa v sociálnych službách predstavuje ďalšiu časť práce. Autorka sa podrobnejšie zaoberá vnútornými pre dispozíciami poskytovateľov sociálnych služieb , ale aj stimuláciou fyzickej, mentálnej a duchovnej dimenzie z pohľadu viacerých autorov. Samotnú kapitolu teoretickej časti práce tvorí projekt „Humánium,“ implementácia autentického modelu humanistického integrovaného prístupu v Domove sociálnych služieb Zavar, ktorého hlavným cieľom a zámerom bolo zmeniť pasívnu existenciu klientov na aktívny život. Základným východiskom projektu je rešpektovať „naturel komunity v kompatibilité“ s formou sociálnej služby ,s rovnocenným zameraním na prijímateľov sociálnej služby, ale aj poskytovateľov sociálnej služby. Samotný projekt „Humánium „, spracovala autorka predloženej habilitačnej práce pred 12 rokmi.

Výskumná časť práce

Na realizáciu výskumu si autorka zvolila kvalitatívny výskum, ktorého hlavným cieľom bolo zistiť a poukázať ako sa humanisticky integrovaný prístup uplatní- realizuje u poskytovateľov a samotných prijímateľov sociálnych služieb a ako ovplyvní ich samotné životy, ale aj kvalitu života. Autorka sa podrobne zamerala predovšetkým na zážitkový proces klientov v pracovnej terapii, edukácii ale aj integrácii. Hlavnou metódou výskumu bolo zúčastnené pozorovanie, metóda projekcie interview, zachytávanie a priebeh stretnutí či výpovedí klientov bolo realizované technikou terénnych poznámok ale aj pomocou audiovizuálnych záznamov. Súčasťou realizovaného výskumu bola aj Metóda analýzy výsledkov činností a metóda verbálnych výpovedí , ktorá sa zaoberala rozborom výsledkov činností, produktov jednotlivých klientov v ergoterapeutickej skupine. Druhú skupinu respondentov tvorili samotní zamestnanci DSS.U zamestnancov bola hlavnou a efektívnou metódou Bálintova metóda metóda parafrázovania a feedbacku v zážitkovej encounterovej skupine, s aplikáciou meditácie a vizualizácie. Výskumnú vzorku výskumu tvorili v 1. skupine 10 klienti DSS a v druhej skupine 10 zamestnanci, muži a ženy rôznych vekových kategórií.

5. Posúdenie prínosu práce a jej použiteľnosť

Prínosné a pozoruhodné sú najmä výsledky výskumu, ktoré autorka podrobne interpretuje v diskusií práce a sú veľkým prínosom pre odbornú prax. Záver práce je obohatený o množstvo podnetov, informácií a odporúčaní pre prax, ktoré sú inšpirujúce pre nás pre všetkých.

Autentický projekt „Humánium“ (model založený na praktizovaní humanistického integrovaného prístupu vychádzajúceho z C. Rogersa) a jeho realizácia a využitie v

zariadení sociálnych služieb - DSS Zavar, prinieslo pre samotných participujúcich na tomto projekte (klientov ako aj zamestnancov), pre verejnosť i rodinných príslušníkov klientov prínosné zmeny. Zistenia a výsledky výskumu môžu byť inšpirujúce a nápomocné nielen pre súčasnú sociálnu prax, ale aj ako pracovný materiál smerujúci k návrhom na neustále skvalitnenie práce v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Autorka predloženej práce v súlade s cieľmi práce spracovala podrobný a ucelený prehľad na uvedenú problematiku. Odporúčam a bolo by vhodné, aby výsledky práce boli publikované v odbornej tlači, alebo aj inou odbornou verejnou.

Konštatujem, že autorka vedecké metódy správne vybrala a aplikovala v celej práci.

6. Odporúčanie pre autorku práce

Odporučila by som autorku kratší –jednoduchší názov práce napr. Poskytovateľ a prijímateľ sociálnych služieb pri uplatnení humanisticko-integrovaného prístupu v DSS.

Pripomienky k práci:

1. V práci sa vyskytujú menšie nedostatky- chybičky vo formálnej úprave práce – preklepy, štylistické a jazykové nedostatky.. ktoré neznižujú kvalitu práce

Otázky k práci:

1. Uveďte, aký je Váš názor na celoživotné vzdelávanie nielen sociálnych pracovníkov ale aj všetkých pracovníkov v ZSS a jeho význam v profesii, ktorú vykonávajú
2. Charakterizujte aký význam má supervízia v SP v prostredí DSS (ZSS) v kontexte zvyšovania kvality života klientov

ZÁVER:

Predložená habilitačná práca je spracovaná na dobrej úrovni tak po formálnej stránke ako aj z hľadiska teoretického spracovania uvedenej problematiky , zodpovedá požiadavkám na spracovanie takéhoto charakteru prác. Autorka preukázala schopnosť teoreticky a prakticky rozpracovať túto náročnú tému, ktorá je veľkým obohatením pre teóriu a prax sociálnej práce. Oceňujem náročnosť témy a nemalé úsilie vynaložené pri spracovávaní uvedenej problematiky.

Odporúčam prijať prácu PhDr. Anny Pavlovičovej, PhD., k obhajobe pred habilitačnou komisiou.

Hodnotím ju známku A.

Trnava 7.11. 2015 doc.PhDr. Mária Dávideková, PhD.

oponent

Miesto a dátum

Podpis